

love, her er falden paa Rigsdagens Bord, have Taarerne forvandlet sig til et lunt Smil: Naa, blive de ikke værre end det, der er forelagt af den højtærede Finansminister, kunne vi nok nogenlunde klare os. Men da det øjensynlig neppe kan have været Meningen, maa altsaa den tunge Ende være tilbage, og det vilde være af Interesse her at faa en Antydning af Ministeren — jeg mener, at der maa kunne fordres en saadan Antydning — om, i hvilken Retning han saa vil gaa, navnlig ogsaa om, hvorvidt det næste Gang er Landbruget, han vil bære med sine Skatter.

Om de Angreb, der fra forskellige Sider ere rettede mod den højtærede Finansministers Skatteprojekter, gælder det ganske naturligt — de rettes jo fra forskellige Sider i Salen, saavel fra konservativ som fra radikal og socialdemokratisk Side —, at de bunde i forskellige Synsmaader, og at man ikke ret vel kan forlange, at det positive Komplement skal være det samme. Det har i saa Henseende undret mig noget, at et Organ, der staaar Regeringen nær — om jeg saa maa sige et Organ for „de Vønner og de Vanner“ — har bebredt Oppositionen, at den var i høj Grad splidagtig med sig selv. Det siger: Hvad kan det nytte, at man kritiserer Regeringens Forslag saa stærkt fra de forskellige Sider i Oppositionen — man slaar altsaa Højre, de Radikale og Socialdemokraterne sammen i en Sæk —, naar de ikke ere enige? Nu forstaar jeg udmærket godt, at det nævnte Organ, som kender Splidagtigheden fra sine egne Kontorer saa nøje, ikke kan tænke sig noget styggere i Verden end Splidagtighed, men jeg maa bestemt hævde, at denne Slaaen os alle i Hartkorn umuligt kan passe i dette Tilfælde. Vi i Højre ønske ikke at lægge Regeringen nogen Sten i Vejen i Henseende til de Bestræbelser, den agter at udfolde for at skaffe fuld Dækning, men det, vi ønske, er, at den vil betræde andre Veje end dem, som det synes, den hidtil har været tilbøjelig til. Og i saa Henseende vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om Fordelene ved at gaa til Forbruget.

Det er noget, som man fra mange Sider, og — som det vil være den højtærede Finansminister vel bekendt — ikke just fra de ringeste Sider indenfor Teoretikernes Kreds, har hævdet, at det er nok saa klogt at gaa til Udgiften, naar man vil have Skatter ind, som at gaa til Indtægten, ikke mindst fordi der ved Udgiften røber sig

en Skatteevne, som det er umuligt at faa fat paa, naar man gaar til Indtægten. Dernæst har dette at gaa til Udgiften altid den store Betydning, at man lader Sparsommeligheden i Fred. Normalt skulde Udgiften falde sammen med Indtægten, for saa vidt som Udgiften kun, naar der er Tale om en rent ødsel Husholdning, vil overstige Indtægten. Hvor derimod Indtægten overstiger Udgiften, og der i Husholdningen økonomiseres saaledes, at der ikke bruges den fulde Aarsindtægt, staa man paa et Standpunkt, som er i høj Grad behageligt for Nationaløkonomerne. Man bidrager til Kapitalopsamling, og det turde vel alle være enige om her i Salen, at er der noget, man trænger til at opmuntre her i Landet, er det Kapitalopsamling, eftersom det, vi i saa sørgelig Grad lide under, er den hjemlige Mangel paa Kapital.

Dernæst vilde jeg ogsaa gerne have Lov til at pege paa, at vi leve jo i et Land, hvor faa have for meget og færre for lidt, i et Land med en overordentlig jævn Indkomstfordeling. Og saa ere vi — det kan ikke nytte at nægte det — i et Tilfælde som dette nødte til, hvor beklageligt det end kan være, at gaa forholdsvis langt ned i Samfundet for at faa alle de mange Penge, som det er nødvendigt at skrabe sammen. Skal man ogsaa have de mindre Indtægter med og belægge dem med Skatter, som ikke ere altfor følelige, maa man skride til Forbrugsskatter, idet man altid derved giver den sparsommelige en Smule Lejlighed til i større eller mindre Omfang at befri sig selv for Skatten. Saa vældige Skattebeløb, som der her er Tale om, tror jeg, man ikke paa nogen anden Maade skatteteknisk vil kunne skaffe til Veje uden at vække uhyre Misfornøjelse i Befolkningen end ved indirekte Skatter, Forbrugsskatter. Nu er det saa overordentlig kedeligt, at det har formet sig saaledes, at den højtærede Finansminister vistnok — ja, hvad skal jeg bruge for et Udtryk, det vilde krepere ham, han vilde krympe sig ved at skulle tage Toldskatterne op til Behandling i dette Øjeblik. Han vilde maaske mene, at deri laa en vis indirekte Bekræftelse af de Angreb, som have været rettede mod ham for, at den Toldreform, han bar frem, just ikke stod paa Højde med Tidens Krav. Derunder burde selvfølgelig ikke Landet lide, og det vilde glæde mig i høj Grad, hvis denne Fornemmelse fra min Side skulde være uberettiget eller urigtig. Men hvis det er saaledes at den ene eller den anden Grund, at den højtærede